

Joanna Łuczyńska

"Folklor w powieściach o Piotrze Włostowiczu Józefa Ignacego Kraszewskiego i Stanisława Helsztyńskiego", Aleksander Madyda, "Acta Universitatis Nicolai Copernici. Filologia Polska", 24, Toruń 1985 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 29/1 (99), 231

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MADYDA Aleksander: Folklor w powieściach o Piotrze Włostowiczu Józefa Ignacego Kraszewskiego i Stanisława Hęlsztyńskiego. "Acta Universitatis Nicolai Copernici. Filologia Polska". 24. Toruń 1985, s. 57-72.

Przyjmując za M. Plezią pogląd, że kroniki średniowieczne są zapisem ustnych podań ludowych autor rekonstruuje tradycję mówioną o życiu śląskiego magnata Piotra Włostowica. Wyróżnia trzy warstwy podań: dworską, śląską i wielkopolską. Różnorodność przekazów wskazuje na literacką atrakcyjność biografii palatyna - kształt literacki jego dziejom nadały powieści J.I. Kraszewskiego i S. Hęlsztyńskiego. Analiza utworów prowadzi do wniosku: powieść Kraszewskiego przetwarza literacko przede wszystkim średniowieczne przekazy śląskie, choć fabułę konstruuje również elementy tradycji dworskiej i wielkopolskiej; powieści Hęlsztyńskiego są natomiast dosłownym odtworzeniem podań dworskich i śląskich, bez poddania ich częściowej choćby reinterpretacji.

BP/99/59

J.Ł.

MAKOWSKI Stanisław: Tęcze i świerzopy. Słowacki, Beniowski, Mickiewicz. Wrocław 1984, Oss., ss. 239, zł 220,-

Zróznicowane tematycznie rozdziały książki (zbiór wcześniejszych prac autora) objaśniają realia, rekonstruują budowę oraz ujawniają podstawową problematykę historycznoliteracką niektórych dzieł Mickiewicza i Słowackiego. Umożliwiają poszerzone odczytanie utworów. Traktują także o legendzie powstania listopadowego, o Wernyhorze w twórczości Słowackiego, o młodości i udziale w konfederacji barskiej Beniowskiego, o pułapkach komentatorskich, jakie stwarzają Mickiewiczowskie realia. Autor ukazuje diametralnie różne, choć nierozzerwalnie ze sobą związane, wartości w rozwoju kultury.

BP/99/60

M.P-a.